

บทเรียนจากเมืองลาว

Lessons from Laos

พระมหาสกุล โกสโล (คมบาง)¹

ชื่อหนังสือ : บทเรียนจากเมืองลาว

โดย พระมหาจันลา ต้นบัวลี

พิมพ์ครั้งที่ -

จำนวน 90 หน้า

ราคา พิมพ์เผยแพร่เป็นวิทยาทาน

สำนักพิมพ์ ห้างหุ้นส่วนจำกัด เจริญรัฐการพิมพ์

พระมหาจันลา ต้นบัวลี เป็นพระภิกษุเชื้อชาติลาว สัญชาติลาว เกิดที่แขวงสีทันดร ทางภาคใต้ของประเทศลาว ได้ลี้ภัยทางการเมืองเข้ามายังประเทศไทย เมื่อประมาณเดือนมีนาคม พ.ศ.๒๕๑๙ ได้เข้ารับศึกษาปริยัติธรรมในประเทศไทย จนสอบได้เปรียญธรรม ๔ ประโยค และศึกษาในสภากาการศึกษามหามกุฏราชวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงฆ์แห่งประเทศไทย ได้บรรพชาและอุปสมบท ณ วัดปทุมวนาราม โดยมีสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราชแห่งวัดมกุฏกษัตริยาราม ทรงเป็นพระอุปัชฌายะ

เมื่อคอมมิวนิสต์ปกครองประเทศลาวแล้ว ได้โน้มน้าวท่านเข้าร่วมขบวนการของคอมมิวนิสต์ด้วย โดยแต่งตั้งให้เป็นผู้แทนราษฎรระดับตำบล ระดับอำเภอและระดับจังหวัด นอกจากนั้นคอมมิวนิสต์ยังแต่งตั้งให้เป็นกรรมการขึ้นนำระดับตำบล ระดับอำเภอ ระดับแขวง และระดับรัฐ ครั้นสุดท้ายได้แต่งตั้งให้เป็นการกลางพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นตำแหน่งที่สำคัญยิ่งในระบอบคอมมิวนิสต์ เมื่อท่านได้รับการแต่งตั้งจากฝ่ายคอมมิวนิสต์มาโดยลำดับเช่นนี้ ก็ตั้งใจปฏิบัติงานร่วมกับคอมมิวนิสต์ เพื่อที่จะได้ทราบว่าการปกครองในระบอบคอมมิวนิสต์นั้นเป็นอย่างไรและมีวิธีการเช่นไร ในที่สุดก็ประจักษ์ชัดว่าคอมมิวนิสต์นั้น มิได้ปกครองเพื่อพัฒนาชาติบ้านเมือง ตามที่โฆษณาไว้แต่อย่างใด ยิ่งกว่านั้นคอมมิวนิสต์ยังเป็นพิษเป็นภัยร้ายกาจ

¹ นิสิตปริญญาเอก หลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา

บัณฑิตศึกษาปริทรรศน์ วิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์ ปีที่ 8 ฉบับที่ 2 พฤษภาคม-สิงหาคม 2563
 ต่อศาสนาทุกศาสนาอีกด้วย ด้วยเหตุนี้ ท่านจึงได้เดินทางเพื่อลี้ภัยเข้ามายังประเทศไทยของเรา เพื่อแจ้งข่าวร้ายเหล่านั้นให้พี่น้องชาวไทย และพระสงฆ์ไทยได้ทราบกัน

หนังสือเล่มนี้ ถอดความมาจากคำบรรยายพิเศษของพระมหาจันลา ต้นบัวลี ที่บรรยายแก่บรรดาข้าราชการ ทหาร ตำรวจ พลเรือน และพ่อค้าประชาชนทั่วไป ได้ขออนุญาตพิมพ์หลายครั้ง ขณะนี้หมดแล้ว ชมรมพุทธรักษา องค์การปกป้องพระพุทธศาสนา จึงขออนุญาตพิมพ์ใหม่ เพราะเห็นว่าเป็นประโยชน์เหมาะสมกับสถานการณ์ของพระพุทธศาสนาของประเทศไทยสมัยนั้น ซึ่งกำลังถูกภัยจากลัทธินอกศาสนาพุทธรุกรานทำให้นึกถึงเมืองลาวที่พวกคอมมิวนิสต์นำเอาพระพุทธศาสนาไปเป็นเครื่องมือในการล้มล้างชาติลาว แม้จะมีพระพุทธศาสนา ก็มีแต่เพียงชื่อเนื้อหาสาระของพระพุทธศาสนาถูกตัดแปลงไปหมดสิ้น หนังสือเล่มนี้ ได้บอกถึงศาสนาพุทธสูญไปจากประเทศลาวอย่างไร จึงขอนำมาเสนอชาวพุทธอีกครั้งหนึ่ง

หนังสือเล่มนี้ประกอบด้วยเนื้อหา ๑๒ เรื่องดังนี้คือ บทนำ ประวัติประเทศลาว พระพุทธศาสนา กับชาติลาว พระมหากษัตริย์กับชาติลาว คอมมิวนิสต์เข้าลาว รอยแพ้ของลาวฝ่ายขวา การสัมมนาพระสงฆ์ การเลือกตั้งผู้แทนราษฎร การทำลายพระพุทธศาสนา การทำลายพระมหากษัตริย์ การทำลายพระสงฆ์ หลักการสังคมนิยม แต่ที่น่าสนใจและเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบันนี้ มี ๓ เรื่องคือ

๑.การทำลายพระพุทธศาสนา ผู้บรรยายเล่าว่า พรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทยได้ประกาศว่าประเทศลาวเป็นสังคมนิยมประชาธิปไตย และเป็นประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวในที่สุด ส่วนญาติโยมทั้งหลายนั้น ครั้งแรกก็ดีใจ ภายหลังต่อมา ก็หน้าเหวหน้าแห้งไปตามๆกัน คือว่าจะไปไหนมาไหน ก็ไปไม่ได้เหมือนเมื่อก่อน เขาจำกัดอาณาเขตให้อยู่เฉพาะหมู่บ้านใครหมู่บ้านมัน จะไปมาหาสู่กันเหมือนแต่ก่อนก็ไม่ได้ จะไปเยี่ยมเยียนญาติพี่น้องต่างหมู่บ้านก็ไม่ได้ จะไปเยี่ยมไข้เยี่ยมป่วยไม่ได้ทั้งนั้น ต้องขออนุญาตเขาก่อน เมื่อเขาให้ไปจึงค่อยไปได้ เพราะเขาคอยควบคุมอยู่ตลอดเวลา เหมือนคนต้องโทษ ที่ถูกจำกัดบริเวณ หรือจำกัดอาณาเขตอย่างนั้นแหละ มาบัดนี้จะไปไหนมาไหนตามใจชอบไม่ได้อีกแล้ว ชาวาก็จำกัดให้กินคือ ให้กินวันละ ๒ มื้อเท่านั้น อิ่มบ้างไม่อิ่มบ้าง เขามีอัตราให้กิน ได้วันละ ๔ ชีดเท่านั้นแหละ เสื้อผ้าก็แจกให้ปีละ ๓ ชุดเท่ากันหมด การไว้ผมของผู้หญิงลาว ซึ่งเป็นวัฒนธรรมอย่างหนึ่งของลาวก็ถูกบังคับให้ตัดสั้นหมด อาตมาคิดว่าเป็นหมาในเมืองไทยดีกว่าเป็นคนในเมืองลาว พุดกันชื่อ ๆ อย่างนี้ดีกว่า จะไปวัดก็ไม่ได้ ตามธรรมดา เมื่อถึงวันพระแปดคำสิบห้าคำ ญาติโยมจะต้องมาใส่บาตรวัดกันทั้งนั้น ถ้าใครไม่มาเขาก็ประณามกันว่าเป็นคนไม่มีศาสนา อยู่คนเดียวไปเถอะ ฉะนั้นเมื่อถึงวันพระวันศีลจึงมีประชาชนไปวัดกันเต็มไปหมด แต่เดี๋ยวนี้ไม่อย่างนั้น คือพรุ่งขึ้นจะเป็นวันพระ เขาก็เรียกประชุมชาวบ้านในบริเวณวัดนั้น ประกาศห้ามไม่ให้คนไปตักบาตรพระที่วัด โดยกล่าวว่าพระ ไม่ได้ทำประโยชน์อะไร การบวชเป็นการทำลายเศรษฐกิจ ทำลายความเจริญก้าวหน้าของประเทศชาติ เป็นการเอาเปรียบสังคม คนบวชเป็นคนเบียดเบียนสังคม และกินแรงงานส่วนเกินของคนทำ พวกบวชเป็นแรงงานตาย บาบบุญไม่มีหรอก ญาติโยมท่านผู้ฟังทั้งหลาย คิดดูซิว่าชีวิตพระเป็นอยู่ได้ต้องอาศัยชาวบ้าน ก็พวกมันมาห้ามและคาดโทษชาวบ้านไม่ให้ไปตักบาตร เช่นนี้ก็เท่ากับฆ่าพระทางอ้อมนั่นเอง แล้วชาวบ้านก็ไม่กล้าไปตักบาตรที่วัดเพราะกลัวความผิด พวกมันทำอย่างนี้กับพระก็เท่ากับทุบบาตรพระให้แตกแล้วจะไปฉันทอาหารที่ไหน เสร็จแล้วมันก็บอก ให้พระเจ้าพระสงฆ์ช่วยตัวเองคือทำมาหา

บัณฑิตศึกษาปริทรรศน์ วิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์ ปีที่ 8 ฉบับที่ 2 พฤษภาคม-สิงหาคม 2563

กินเอง พระเจ้าพระสงฆ์ ก็เลยเหมือนไม่ใช่พระเจ้าพระสงฆ์ คือต้องทำนา ทำสวนครัว เลี้ยงสัตว์เลี้ยงทุกวัด เพราะนับแต่นี้ไม่มีคนมาตักบาตรแล้ว นอกจากนั้น เขายังห้ามไม่ให้คนหนุ่มบรรพชาอุปสมบทอีกด้วย เพราะฉะนั้นช่วงปีที่แล้วมานี้ จึงไม่มีใครได้บวช ถ้าพระเจ้าพระสงฆ์องค์ไหนเป็นพระอุปัชฌายะบวชให้ก็มีความผิดอีกด้วย นี่แหละมันค่อยๆสร้างความยุ่งยากให้ บิบบิ้นทีละน้อย ๆ และยังมีวิธีการ อีกวิธีหนึ่ง คือเขาให้พวกมหาบางคนที่สึกออกไปทำงานแล้ว กลับมาบอกพระเล็กเถรน้อยบรรดาที่เป็นเพื่อน หรือที่ชอบพอกันว่าอยากสึกก็ไม่ยาก ตำแหน่งงานมีว่างเยอะแยะไป อย่างท่านนี้สึกแล้วไม่ต้องไปสอบแข่งขันหรอก เข้าทำงานได้เลย ความจริงตำแหน่งงานต่าง ๆ ที่ว่านั่นมันมีว่างเยอะก็เพราะพวกมัน เอาพวกข้าราชการฝ่ายขวาไปสัมนนาการเอาไปสัมนนาก็คือเอา ไปทำงานนั่นแหละ บางทีก็ให้ไปชุดบ่อชุดดินแล้วมันเอาระเบิด ผิงไว้พอระเบิดตุมขึ้นมาก็ตายไปที่ละคนสองคน แล้วพวกมันก็บอกว่ันี่แหละเห็นไหม อเมริกามันเอาระเบิดมาทิ้งไว้ ที่ตายเพราะไปเหยียบระเบิดของอเมริกา นอกจากให้ไปชุดบ่อชุดดิน แล้วก็ให้ถางป่าทำถนน ซึ่งสุดแล้วแต่เขาจะใช้คือใช้แบบทรมาณกันนั่นแหละ เมื่อข้าราชการฝ่ายขวาถูกเรียกออกไปสัมนนาเช่นนี้ ตำแหน่งงานมันก็ว่าง พระเล็กเถรน้อยเห็นบ้านเมืองมันแปรปรวน ไปอย่างนั้นแล้ว เมื่อมีโอกาสสึกได้ก็รีบสึกออกไป วันเดียวเท่านั้นปรากฏว่าพระเล็กเถรน้อยสึกเกือบ ๖๐๐ องค์ เฉพาะที่เมืองเวียงจันทน์แห่งเดียว เมื่อพระเล็กเถรน้อยสึกหมดวัดเช่นนี้ ก็คงเหลือแต่พระหลวงตาพระผู้เฒ่าเท่านั้นเฝ้าวัด เขาก็มาเกณฑ์เอาท่านไปสัมนนาก็แล้วก็ตามผ่านหน้าทุกวันทุกเวลาเลย มันต่ำจริงๆ เท่าที่เอาตามจำได้มี ๑๒ ข้อด้วยกัน

ที่นี้วิธีการต่ำของมันนั้น มันให้พวกมหาที่สึกออกมาแล้วมาต่ำพระเจ้าพระสงฆ์ คิดดูแล้วก็เห็นว่ามันเป็นการต่ำที่ได้ผลดี คือใช้คนที่เคยเป็นพระมาต่ำพระ คนทั้งหลายเมื่อได้ยินได้ฟัง ก็มักเชื่อว่าเป็นจริงอย่างนั้น ยังมีมหาที่สึกออกไปเป็นพนักงานของเขาอีกหลายคนพากันต่ำพระ มันต่ำว่าบุญบาปไม่มีจริง คนฉลาดเขาหลอกเราเดี๋ยวนี้คนไม่โง่แล้ว มันต่ำคนบวชคือคนขี้เกียจทำงาน ไม่ยอม ต่อสู้กับความลำบาก จึงไปบวชเพื่อจะอาศัยชาวบ้านเลี้ยงชีวิต มันว่าศาสนาก็ไม่ใช่ของจริง เป็นของหลอกลวงทั้งนั้น อย่าหลงเป็นอันขาด เรื่องเวรกรรมก็เป็นเรื่องไม่จริง ศาสนาสอนให้คน ไม่กล้าสู้เพราะกลัวเป็นกรรม เป็นการสอนของคนยอมแพ้ เพราะฉะนั้นไม่ควรเชื่อเรื่องนรกสวรรค์เป็นเรื่องไร้สาระ ไม่มีมูลแห่งความจริงเขาเขียนเอาไว้หลอกเด็กมากกว่า เรื่องชาติหน้าชาตินี้ก็ไม่จริงอีก คนเราก็มืดที่เห็นกันอยู่ที่นี่เท่านั้น มันจะไปมี ชาติอะไรอยู่ที่ไหนอีก ไม่มีหรอก ถ้ามีเราก็ต้องเห็นกันบ้างแล้ว แต่ก็ยังไม่เคยเห็นเลยว่่าอยู่ที่ไหน เพราะฉะนั้นจึงเชื่อได้ว่าไม่มี เรื่องบุญเรื่องวาสนาก็เป็นเรื่องไร้สาระอีก เพราะเป็นการหลอก ให้คนยอมสยบพวกนายทุน ขุนศึกศักดินา ศาสนาจึงเป็นเรื่องของนายทุนขุนศึกศักดินา ใช้หลอกชนชั้นกรรมาชีพอย่างเรา ศาสนาเป็นเครื่องมือของพวกนายทุนขุนศึกศักดินา พระเจ้าพระสงฆ์ก็ตกเป็นเครื่องมือของคนพวกนั้นทั้งนั้น นอกจากว่ามันจะต่ำเองอย่างนี้แล้ว มันยังให้พระที่เข้ามาสัมนนานั้น ต่ำตัวเองต่อที่ประชุมอีกด้วย มันให้ประณามตัวเองว่า การบวชเป็นการเอาเปรียบสังคมหรือกินแรงส่วนกินของคนอื่น เสร็จแล้วมันก็ต่ำ เพิ่มเติมว่า ศาสนาเป็นของสูญเปล่า ไม่มีประโยชน์ ศาสนาเป็นแรงงานตาย ศาสนาไม่จำเป็นต้องมีก็ได้ ไปกราบพระสามครั้ง เสียเวลาปลูกต้นพริกสามต้น เอาปืนโตใส่อาหารเพลไปถวายพระ ก็มีแต่ปืนโตเปล่ากลับมา ไม่มีบุญกลับมาเลย การกราบพระ เป็นการกราบอิฐ กราบไม้กราบทองเหลืองกราบปูนซีเมนต์ ทำคล้ายกับคนบ้า ยิ่งกว่านั้นพวกมันยังจัดครูอาจารย์ให้ไป

บัณฑิตศึกษาปริทรรศน์ วิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์ ปีที่ 8 ฉบับที่ 2 พฤษภาคม-สิงหาคม 2563

ดำพระตามโรงเรียนและมหาวิทยาลัยต่าง ๆ อีกด้วย มันดำทุกแห่ง มันดำให้คนฟังทุกชั้นตั้งแต่เด็กทั้งผู้ใหญ่ ต่อจากนั้นมันก็พูดทำนองถามว่า เมื่อศาสนาไม่มีประโยชน์แล้วนี่จะมีไว้ทำไม ไม่เห็นจำเป็นอะไรเลย ศาสนาไม่มีก็ได้ เพราะศาสนาที่แหละทำให้คนลาวต้องสูญเสียกำลังงานจากคนหนุ่มปีละไม่น้อยเลย

๒.การทำลายพระมหากษัตริย์ ท่านเล่าว่าเมื่อดำพระโดยใช้พระหรือพวกที่เคยบวชพระมาแล้ว มันก็ดำพระมหากษัตริย์ต่อไป สำหรับพระมหากษัตริย์มันจะดำว่าเป็นศักดิ์นาใหญ่ หรือศักดิ์นารวมศูนย์ พวกศักดิ์นาคือพวกที่ไม่ได้ออกแรงทำงานหรือประกอบอาชีพอะไรเลย ก็มีอยู่มิถีน้อย่างสบาย ไปไหนมาไหนก็สบายกว่าประชาชนธรรมดาอย่างเราๆ สรุปลแล้วพวกศักดิ์นาเป็นพวกที่กินแรงของประชาชนอย่างเอาเปรียบที่สุด เอาเปรียบสังคมของชนชั้นกรรมมาชีพอย่างเรา เพราะฉะนั้นพวกศักดิ์นาจึงไม่มีประโยชน์อะไรต่อสังคม เช่นเดียวกับพวกพระเจ้าพระสงฆ์ในพระพุทธศาสนา มีแต่อาศัยประชาชนเป็นอยู่ นั่น พวกมันจะพยายามดำทั้งสถาบันศาสนาและสถาบันพระมหากษัตริย์ในที่ต่างๆ ไป เมื่อมีประชาชนไม่เห็นด้วยและคัดค้านพวกมัน มันก็จะหยุดดำและไปหาที่ใหม่เพื่อดำต่อไป มันดำไม่หยุด

วิธีการดำของมัน ก็คือครั้งแรกมันจะแห่ดูก่อนนั่นเองว่าที่นี่มีประชาชนต่อต้านการดำของพวกมันไหมถ้ามีคนต่อต้านมันก็หยุดดำถ้าไม่มีประชาชนต่อต้านมันก็ดำเรื่อย ๆ ไปและดำหนักขึ้นเรื่อย ๆ เรื่องการดำนี้สำคัญมาก เพราะเท่าที่สังเกตดูพวกมัน ทำงานติดต่อกันตลอดเวลา คือในโรงเรียน หรือในมหาวิทยาลัยหรือในสถาบันการศึกษาต่าง ๆ นั้น ครูบาอาจารย์ผู้ทำการสอนก็ จะพยายามดำหรือกล่าวโทษดำหนิติเตียนสถาบันศาสนา และสถาบันพระมหากษัตริย์ไปพร้อม เมื่อเด็กได้ยินได้ฟังแต่เรื่องไม่ดี ไม่งามของสถาบันศาสนาและสถาบันพระมหากษัตริย์ เกิดความไม่พอใจและไม่เชื่อฟัง และร่วมมือกับพวกมันทำการต่อต้าน หรือไม่แสดงความเคารพ จนกระทั่งพวกเด็กนักเรียนและนักศึกษา ไม่เห็นความสำคัญของสถาบันศาสนา และพระมหากษัตริย์ มันทำถึงขั้นนี้แล้วมันก็ล้มล้างได้ง่าย

๓.การทำลายพระสงฆ์ ผู้บรรยายเล่าว่าท่านทั้งหลายสงสัยว่าทำไมเมืองลาวจึงเป็นคอมมิวนิสต์ได้ง่ายเหลือเกิน ขอน้ำอาตมาจะขอวิจารณ์เฉพาะเรื่องเกี่ยวกับพระเจ้าพระสงฆ์ก่อนสาเหตุที่ทำให้เมืองลาวตกเป็นของคอมมิวนิสต์นั้น อาตมาคิดว่าเป็นเพราะพระเจ้าพระสงฆ์มีส่วนด้วยเพราะพระสงฆ์ลาวมีจุดอ่อนหลายอย่างที่ทำให้ฝ่ายคอมมิวนิสต์หยิบยกขึ้นมาโจมตีได้อย่างสบาย และทำให้ญาติโยมคนลาวทั้งหลายเชื่อถือพวกมัน

จุดอ่อนข้อแรก ก็คือการที่ประเทศลาวมีพระสงฆ์สองนิกาย คือมหานิกายและธรรมยุติกนิกาย เหมือนคณะสงฆ์ในเมืองไทยนี้แหละ แต่พระสงฆ์ทั้งสองนิกายในเมืองลาวนั้นมีความแตกแยกกันอย่างรุนแรงเหมือนไม่ใช่คนลาวด้วยกัน มีการชิงดีชิงเด่นกันอย่างหน้าด้าน ๆ มีการแบ่งแยกกันอย่างเด็ดขาด เรียกรวบรวมกันไม่ได้เลย เมื่อมีเรื่องของพระสงฆ์เกิดขึ้น ก็พูดกันไม่รู้เรื่อง ต่างยึดถือแต่ประโยชน์ของตนเองเป็นหลัก แม้แต่ประชาชนลาวก็พลอยแยกกันตามพระสงฆ์ไปด้วย ชนิดที่ว่าหนุ่มมหานิกายจะแต่งงานกับสาวธรรมยุติไม่ได้เลยเพราะพ่อแม่เขาไม่ยอม ยิ่งกว่านั้นเมื่อนักการเมืองฝ่ายซ้ายของลาวรู้จักจุดอ่อนนี้ด้วย ก็ยังหาทางให้เกิดการแตกแยกกันมากขึ้นด้วยการยุแหย่และกล่าวร้ายของแต่ละฝ่าย เพื่อให้เกิดการแตกแยกยิ่งขึ้น ซึ่งวิธีการนี้

บัณฑิตศึกษาปริทรรศน์ วิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์ ปีที่ 8 ฉบับที่ 2 พฤษภาคม-สิงหาคม 2563

ฝ่ายคอมมิวนิสต์เขาเรียกว่า ตอกลิ้ม คือชนกลุ่มใดยังไม่มีความแตกแยก ก็พยายามหาทางให้เกิดการแตกแยก เมื่อเริ่มการแตกแยกแล้ว ก็พยายามให้เกิดการแตกแยกให้มากยิ่งขึ้น คือตอกลิ้มให้หนักขึ้นนั่นเอง ส่วนชนกลุ่มใดที่แตกแยกอยู่แล้ว ก็ยิ่งช่วยให้เกิดการแตกแยกให้มากยิ่งขึ้นและในเร็ววันขึ้น คือพยายามเร่งตอกลิ้มให้หนักมากยิ่งขึ้น การตอกลิ้มที่ว่านี้คือการสร้างข่าวเพื่อให้เกิดความระแวงสงสัยขึ้น ในระหว่างมวลชน และการสร้างเงื่อนไขบางอย่างซึ่งมีความขัดแย้งอยู่ในตัวเอง เมื่อต่างฝ่ายต่างรับเงื่อนไขกันไม่ได้ ก็ย่อมจะเกิดความขัดแย้งเป็นธรรมดา อันนี้เขานิยมใช้มากเพื่อสร้างความแตกแยกให้เกิดในมวลชน อันนี้เป็นจุดอ่อนจุดหนึ่งที่สำคัญมาก เพราะมันเกี่ยวกับความสามัคคี เมื่อพระสงฆ์ขาดความสามัคคีในหมู่สงฆ์ด้วยกัน ก็เป็นเหตุให้ประชาชนขาดความสามัคคีไปอีกด้วย เมืองลาวจึงขาดพลังแห่งความสามัคคีไปอย่างน่าเสียดาย

จุดอ่อนที่สอง ก็คือการประพฤติอันไม่เหมาะสมของพระเจ้าพระสงฆ์ คือพระสงฆ์ที่อยู่ในท้องถิ่นที่ห่างไกลความเจริญ หรือที่อยู่ในท้องถิ่นบางแห่งทางภาคใต้และภาคกลางของเมืองลาว ตอนเย็นท่านก็ใส่เหล้าสาโทคือเมรียนั้นแหละไว้ในขวดโหล เลี้ยงไก่ไว้บ้าง พอเย็นมาญาติโยมมาหามาคุยด้วย ก็ฆ่าไก่นั้นแหละกินกับเหล้าสาโทและเลี้ยงญาติโยมไปด้วย ท่านทำอย่างสบาย ทำอย่างหน้าแจ่มตาใส ทำกันถึงขนาดนั้นไม่ปิดไม่ลับอะไรทั้งนั้น อันนี้เป็นจุดอ่อนในทางความประพฤติหรือความย่อหย่อนในพระธรรมวินัย อันเป็นเหตุให้ฝ่ายคอมมิวนิสต์กล่าวหาว่าพระก็เหมือนคน

จุดอ่อนอีกข้อที่สาม ก็คือการศึกษาพระสงฆ์ในเมืองลาวขาดการศึกษาเป็นอย่างมากอย่างอัตโนมัติมาเรียนจากเมืองไทยได้เป็นมหา ๔ ประโยค และเรียนที่สภาการศึกษาหมามกุฏราชวิทยาลัย ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยสงฆ์แห่งประเทศไทย แต่ก็เรียนไม่สำเร็จเพราะสุขภาพไม่ดีจึงลาออกเสียก่อน เมื่อกลับไปเมืองลาวแล้วก็ได้รับการยกย่องว่าเป็นพระมีความรู้สูง เป็นพระมีการศึกษาดี แต่เมื่อกลับมาอยู่เมืองไทยรู้สึกตัวว่าเหมือนนกบินบ่อน้ำ เพราะเหตุที่พระสงฆ์ลาวไม่มีการศึกษา ไม่มีความรู้ที่แหละ จึงเป็นเหตุให้เชื่ออะไรง่าย ๆ เขาว่าอย่างไรก็ว่าตามเขาไป หูเบาเลยกลายเป็นลูกมือให้เขาเสียหาย ฉะนั้นเมื่อเขาเข้ามาแล้วจึงได้รู้ชัดว่าพระสงฆ์บางองค์เป็นสายลับให้เขา ๕ ปีก็มี กว่านั้นก็มี ทหารฝ่ายรัฐบาลจะเคลื่อนย้ายกำลังไปทางไหนเขารู้ทันที เขารู้ไปจากพระสงฆ์บางองค์นี้แหละที่ทำตัวเป็นลูกมือให้เขา

จุดอ่อนข้อที่สี่ ก็คือบทบาทของพระเถระผู้ใหญ่ต่อสังคม ในเมืองลาวนั้นบรรดาพระเถระผู้ใหญ่ไม่ค่อยมีบทบาทต่อสังคมเท่าไรนัก ท่านทำตัวเป็นแรงงานตายหรือเป็นพลังงานเงียบคือท่านไม่พูดไม่จาไม่ออกไปอบรมสั่งสอนญาติโยม ท่านไม่ชอบทำหรรษา เมื่อพระเถระผู้ใหญ่ทำตนแบบนี้ก็ห่างเหินกับประชาชน ไม่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกัน ไม่แสดงตนให้ประชาชนเห็นว่าพระสงฆ์ก็ห่วงใยและเอาใจใส่ต่อความทุกข์ยากของประชาชน เมื่อขาดความสัมพันธ์ติดต่อกันเช่นนี้ ก็เชื่อคนที่เขามากกล่าวโทษพระได้ง่าย

จุดอ่อนอีกข้อหนึ่ง ก็คือความซาบซึ้งในพระพุทธศาสนา อันนี้หมายความว่าถึงเรียนปริยัติก็เรียนเพียงว่าเป็นลักษณะสุดมยปัญญา อาศัยความจำนี้แหละท่องให้ได้มาก ๆ ก็พอแล้ว ที่นี้ปริยัติไม่ได้เรียนเมื่อไม่มีการปฏิบัติ ปฏิบัติก็ไม่เกิดขึ้น เมื่อปฏิบัติไม่เกิดแล้วการ จะซาบซึ้งในพระพุทธศาสนาก็มีน้อย ที่ว่าไม่ปฏิบัติมันไม่ปฏิบัติอะไร ก็ไม่ปฏิบัติทางจิต เมื่อไม่ปฏิบัติทางจิตก็ไม่เห็นคุณภาพของจิตว่ามีคุณค่าเหนือวัตถุนิยมอย่างไร

บัณฑิตศึกษาปริทรรศน์ วิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์ ปีที่ 8 ฉบับที่ 2 พฤษภาคม-สิงหาคม 2563

แต่ที่ประเทศลาวมีน้อยนักหนานที่จะปฏิบัติที่ว่านี้ นอกจากนั้นขบวนการประเทศลาวหรือพวกคอมมิวนิสต์ลาวนี้แหละ มันจึงเกลียดชังพระกัมมัญฐานนัก เพราะเขาหาว่าเป็นพลังงานตายเลยทีเดียว อย่างอาตมาหรือพระสงฆ์อื่นๆ ยิ่งค่อยยังชั่วหน่อย คือเป็นพระมีเกียรติอยู่บ้าง เขาว่าเป็นพระมีประโยชน์ต่อสังคมบ้าง เพราะออกไปพูดกับประชาชนบ้าง เข้าไปป่าเลื่อยไม้สร้างโรงเรียนและโรงพยาบาลให้เขาบ้าง แต่พระกัมมัญฐานทั้งหลาย เขาถือว่าเป็นปฏิปักษ์อย่างใหญ่หลวง เขาหาว่าพระพวกนี้มีแต่นั่งหลับตาภาวนาอย่างเดียว เพราะนั่นยิ่งเป็นพลังงานตายที่สุด ขอให้ท่านผู้ฟังทั้งหลายเข้าใจอย่างนี้ด้วยเพราะเขาถือเป็นหลักการตายตัวของเขาเลยทีเดียว อย่างในเมืองลาวภาคใต้จะเห็นได้ว่าพอพวกขบวนการประเทศลาวเข้ามาถึงลาวภาคใต้เท่านั้น ก็กำจัดพระกัมมัญฐานไปแล้วสององค์ คือองค์หนึ่งชื่อว่าชาคำแดง และอีกองค์หนึ่งชื่อว่าพระอาจารย์มาก พระทั้งสององค์นี้เป็นพระจริง ๆ มีคนเคารพเลื่อมใสมาก เป็นที่รู้จักกันดีของคนลาวภาคใต้ พวกมันมานิมนต์ท่านไปไหนก็ไม่ทราบหายไปเลย ไม่มีใครพบเห็นท่านทั้งสองอีกเลย ที่อาตมากล่าวมาในตอนี้ทั้งหมดเป็นจุดอ่อนที่ฝ่ายพระเจ้าพระสงฆ์ของเมืองลาว

บทวิจารณ์

หนังสือเล่มนี้ ถอดความมาจากคำบรรยายพิเศษของ พระมหาจันลา ต้นบัวลี ที่บรรยายแก่บรรดาข้าราชการราชการ ทหาร ตำรวจ พลเรือน และพ่อค้าประชาชนทั่วไป ภายหลังจากที่ท่านลี้ภัยทางการเมือง และเข้ามาศึกษาพระปริยัติธรรมในประเทศไทย เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๙ ประกอบด้วยเนื้อหา ๑๒ เรื่อง คือบทนำ ประวัติประเทศลาว พระพุทธศาสนากับชาตินลาว พระมหากษัตริย์กับชาตินลาว คอมมิวนิสต์เข้าลาว รอยแพ้ของลาวฝ่ายขวา การล้มมนานาพระสงฆ์ การเลือกตั้งผู้แทนราษฎร การทำลายพุทธศาสนา การทำลายพระมหากษัตริย์ การทำลายพระสงฆ์ หลักการสังคมนิยม แต่เนื้อหาสาระที่น่าสนใจและเหมาะสมกับสถานการณ์ในสังคมไทยปัจจุบันนี้มี ๓ เรื่องคือ

๑.การทำลายพระพุทธศาสนา ผู้บรรยายเล่าถึงวิธีการทำลายพระพุทธศาสนาว่าเขาประกาศห้ามไม่ให้คนไปตักบาตรพระที่วัด โดยกล่าวหาว่าพระไม่ได้ทำประโยชน์อะไร การบวชเป็นการทำลายเศรษฐกิจทำลายความเจริญก้าวหน้าของประเทศชาติ เป็นการเอาเปรียบสังคม คนบวชเป็นคนเบียดเบียนสังคม และกินแรงงานส่วนเกินของคนทำ พวกบวชเป็นแรงงานตาย บาปบุญไม่มี ให้พระสงฆ์ช่วยตัวเองคือทำมาหากินเอง ผู้วิจารณ์มองว่าสังคมไทยส่วนใหญ่นับถือพระพุทธศาสนา เพียงแต่ยังมีได้บุญอยู่ได้ในรัฐธรรมนูญเท่านั้นเอง แม้จะมีการเรียกร้องให้มีการบรรจุพระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติไว้ในรัฐธรรมนูญก็ตาม เมื่อประชาชนส่วนใหญ่นับถือพระพุทธศาสนา จึงยังไม่ปรากฏว่ามีการห้ามไปทำบุญตักบาตรที่วัดแต่อย่างใด มีเพียง ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้เท่านั้น ที่ยังมีการทำร้ายพระสงฆ์และชาวพุทธ จนถึงขั้นบาดเจ็บล้มตายและยังเป็นปัญหาอยู่จนปัจจุบันนี้

ผู้บรรยายเล่าต่อไปว่าเขาห้ามไม่ให้คนหนุ่มบรรพชาอุปสมบท พระสงฆ์องค์ไหนเป็นพระอุปชฌาย์บวชให้ถือว่ามีความผิด ผู้วิจารณ์มองว่าการบวชมี ๒ อย่าง คือการบวชเป็นสามเณร เรียกว่าบรรพชา การบวชเป็นพระ เรียกว่าอุปสมบท ทั้ง ๒ อย่างต้องมีอุปชฌาย์บวชให้ ปัจจุบันคณะสงฆ์ไทยมี ๒ นิกายคือ

บัณฑิตศึกษาปริทรรศน์ วิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์ ปีที่ 8 ฉบับที่ 2 พฤษภาคม-สิงหาคม 2563

มหานิกายและธรรมยุตินิกายซึ่งเริ่มมีมาตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ ๔ และว่าปัจจุบันมีผู้บวชเป็นสามเณรน้อยลง เพราะสมัยก่อนกฎหมายบัญญัติให้มีการศึกษาภาคบังคับ ๖ ปี หมายความว่าเรียนจบ ป.๖ แล้ว ก็สามารถบวชเป็นสามเณรได้ แต่ในปัจจุบันกฎหมายบัญญัติให้มีการศึกษาภาคบังคับ ๙ ปี หมายความว่าต้องเรียนไปจนจบ ม.๓ จึงสามารถบวชเป็นสามเณรได้ หรืออาจเป็นกลยุทธ์อย่างหนึ่งในการบ่อนทำลายพระพุทธศาสนา จึงบัญญัติกฎหมายเช่นนั้นเพื่อเป็นผลให้สามเณรลดลง อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายห้ามบวชเป็นสามเณร เพียงแต่รอให้จบการศึกษาภาคบังคับก่อนเท่านั้น ส่วนการบวชเป็นพระภิกษุก็เช่นเดียวกัน ไม่มีการห้ามแต่ประการใด เพียงแต่ให้ปฏิบัติตามกฎหมายมาตรา ๑๗๖ ว่าด้วยการแต่งตั้งถอดถอนพระอุปัชฌาย์

ผู้บรรยายเล่าถึงวิธีการทำลายพระพุทธศาสนาอีกวิธีหนึ่งว่าเขาให้พวกมหาบางคนที่สึกออกแล้ว กลับมาบอกพระเล็กเณรน้อยบรรดาที่เป็นเพื่อน หรือที่ชอบพอกันว่าอยากสึกก็ไม่ยาก ตำแหน่งงานมีว่างมีจำนวนมาก เข้าทำงานได้เลย พระเล็กเณรน้อยเห็นบ้านเมืองมันแปรปรวนไปอย่างนั้นแล้ว เมื่อมีโอกาสสึกได้ก็รีบสึกออกไป วันเดียวเท่านั้นปรากฏว่าพระเล็กเณรน้อยสึกเกือบ ๖๐๐ องค์ เฉพาะที่เมืองเวียงจันทน์แห่งเดียว ผู้วิจารณ์มองว่าเป็นกลยุทธ์ในการทำลายพระพุทธศาสนาในประเทศลาวสมัยนั้น แต่ในประเทศไทยกลยุทธ์แบบนี้ยังไม่ปรากฏชัด หรืออาจเป็นวิธีการที่ล้าสมัยแล้ว อย่างไรก็ตาม การทำลายพระพุทธศาสนาในปัจจุบันอาจมีวิธีการที่ลับซับซ้อนมากขึ้น เพราะประเทศไทยเป็นประเทศที่มีความอุดมสมบูรณ์ มีผลประโยชน์มาก ลากลั่นการขึ้นเกิดแก่พระพุทธศาสนา มาก จึงอาจเป็นเป้าหมายสำคัญของฝ่ายตรงข้ามในการขยายอำนาจ

ผู้บรรยายเล่าถึงวิธีการตาของพวกคอมมิวนิสต์ว่าเขาใช้คนที่เคยเป็นพระมาตาพระ คนทั้งหลายเมื่อได้ยินได้ฟัง ก็เชื่อว่าต้องเป็นจริงอย่างนั้น มันด่าว่าบุญบาปไม่มีจริง คนฉลาดเขาหลอกเรา ปัจจุบันคนไม่โง่แล้ว มันด่าคนบวชคือคนขี้เกียจทำงาน ไม่ยอมต่อสู้กับความลำบาก จึงไปบวชเพื่อจะอาศัยชาวบ้านเลี้ยงชีวิต มันว่าศาสนาไม่ใช่ของจริง เป็นของหลอกหลวงทั้งนั้น อย่าหลงเป็นอันขาด เรื่องเวรกรรมก็เป็นเรื่องไม่จริง ศาสนาสอนให้คนไม่กล้าสู้เพราะกลัวเป็นกรรม เป็นการสอนของคนยอมแพ้ เพราะฉะนั้นไม่ควรเชื่อเรื่องนรก สวรรค์เป็นเรื่องไร้สาระ ไม่มีมูลแห่งความจริง เขาเขียนเอาไว้หลอกเด็กมากกว่า เรื่องชาติหน้าชาตินี้ก็ไม่จริง คนเราก็มีที่เห็นกันอยู่นี้เท่านั้น มันจะไปมีชาติอะไรอยู่ที่ไหนอีก ไม่มีหรอก ถ้ามีเราก็ต้องเห็นกันบ้างแล้ว แต่ก็ยังไม่เคยเห็นเลยว่าอยู่ที่ไหน เพราะฉะนั้นจึงเชื่อได้ว่าไม่มี เรื่องบุญเรื่องวาสนาก็เป็นเรื่องไร้สาระอีก เพราะเป็นการหลอก ให้คนยอมสยบพวกนายทุนขุนศึกศักดินา ศาสนาจึงเป็นเรื่องของนายทุนขุนศึกศักดินา ใช้หลอกชนชั้นกรรมมาชีพอย่างไร ศาสนาเป็นเครื่องมือของพวกนายทุนขุนศึกศักดินา พระเจ้าพระสงฆ์ก็ตกเป็นเครื่องมือของคนพวกนั้นทั้งนั้น นอกจากว่ามันจะด่าเองอย่างนี้แล้ว มันยังให้พระที่เข้ามาสมณานันน์ ด่าตัวเองต่อที่ประชุมอีกด้วย มันให้ประณามตัวเองว่า การบวชเป็นการเอาเปรียบสังคมหรือกินแรงส่วนเกินของคนอื่นเสร็จแล้วมันก็ด่าเพิ่มเติมว่า ศาสนาเป็นของสูญเปล่า ไม่มีประโยชน์ ศาสนาเป็นแรงงานตาย ศาสนาไม่จำเป็นต้องมีก็ได้ ไปกราบพระสามครั้ง เสียเวลาปลูกต้นพริกสามต้น เอาปิ่นโตใส่อาหารเพลไปถวายพระ ก็มีแต่ปิ่นโตเปล่ากลับมา ไม่มีบุญกลับมาเลย การกราบพระเป็นการกราบอิฐกราบไม้กราบทองเหลืองกราบปูนซีเมนต์ ทำคล้ายกับคนบ้า ยิ่งกว่านั้นพวกมันยังจัดครูอาจารย์ให้ไปด่าพระตามโรงเรียนและมหาวิทยาลัยต่าง ๆ อีกด้วย มันด่าทุกแห่ง มันด่าให้คนฟังทุกชั้นทั้งเด็กทั้งผู้ใหญ่ ต่อจากนั้นมันก็พูดทำนองถามว่า เมื่อ

บัณฑิตศึกษาปริทรรศน์ วิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์ ปีที่ 8 ฉบับที่ 2 พฤษภาคม-สิงหาคม 2563

ศาสนาไม่มีประโยชน์แล้วนี้ จะมีไว้ทำไม ไม่เห็นจำเป็นอะไรเลย ศาสนาไม่มีก็ได้ เพราะศาสนานี้แหละทำให้คนลาวต้องสูญเสียกำลังงานจากคนหนุ่มปีละไม่น้อยเลย ผู้วิจารณ์มองว่าการทำลายพระพุทธศาสนาด้วยการใช้พระมาด่าพระด้วยกัน หรือใช้คนที่เคยบวชเป็นพระมาด่าพระ เป็นวิธีการที่คอมมิวนิสต์ในประเทศลาวใช้ได้ผลมาแล้ว อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันเราจึงเห็นพระมาด่าพระด้วยกัน หรือคนที่เคยบวชเป็นพระมาด่าพระ ออกสื่อให้เห็นอยู่เนืองๆ เพราะเป็นกลยุทธ์ที่เคยใช้ได้ผลมาแล้ว เช่นกรณีวัดธรรมกาย กรณีการแต่งตั้งสังฆราช เป็นต้น

๒.การทำลายพระมหากษัตริย์ ผู้บรรยายเล่าว่ามันจะด่าว่าเป็นศักดินาใหญ่หรือศักดินารวมศูนย์ พวกศักดินานี้ คือพวกที่ไม่ได้ออกแรงทำงานหรือประกอบอาชีพอะไรเลย ก็มีอยู่มีกินอย่างสบาย ไปไหนมาไหนก็สบายกว่าประชาชนธรรมดาอย่างเราๆ สรุปลงแล้วพวกศักดินาเป็นพวกที่กินแรงของประชาชนอย่างเอาเปรียบที่สุด เอาเปรียบสังคมของชนชั้นกรรมาชีพอย่างเรา เพราะฉะนั้นพวกศักดินาจึงไม่มีประโยชน์อะไรต่อสังคม เช่นเดียวกับพวกพระเจ้าพระสงฆ์ในพระพุทธศาสนา มีแต่อาศัยประชาชนเป็นอยู่นั้น พวกมันจะพยายามด่าทั้งสถาบันศาสนาและสถาบันพระมหากษัตริย์ในที่ต่างๆไป เมื่อมีประชาชนไม่เห็นด้วยและคัดค้านพวกมัน มันก็จะหยุดด่า และไปหาที่ใหม่เพื่อด่าต่อไป มันด่าไม่หยุด ผู้วิจารณ์มองว่าเป็นกลยุทธ์อย่างหนึ่งที่พวกคอมมิวนิสต์ในประเทศลาวสมัยก่อนใช้ได้ผลมาแล้ว สามารถล้มล้างสถาบันกษัตริย์ลงได้ ดังนั้นคอมมิวนิสต์หลงยุคในปัจจุบันจึงนำมาใช้กับประเทศไทยซึ่งมีการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๑๑๒ มีผลทำให้ต้องรับโทษทางอาญา

ผู้บรรยายเล่าถึงวิธีการด่าของพวกคอมมิวนิสต์อีกว่า ครั้งแรกมันจะแห่ดูก่อนว่ามีประชาชนต่อต้านการด่าของพวกมันหรือไม่ ถ้ามีคนต่อต้านมันก็จะหยุดด่า ถ้าไม่มีประชาชนต่อต้านมันก็ด่าเรื่อย ๆ และด่าหนักขึ้นเรื่อยๆ เรื่องการด่านี้สำคัญมาก ท่านเล่าต่อไปว่าเท่าที่สังเกตดู พวกมันทำงานติดต่อกันตลอดเวลา คือในโรงเรียนหรือในมหาวิทยาลัยหรือในสถาบันการศึกษาต่างๆ นั้น ครูบาอาจารย์ผู้ทำการสอนก็จะพยายามด่าหรือกล่าวโทษตำหนิติเตียนสถาบันศาสนาและสถาบันพระมหากษัตริย์ไปพร้อมกัน เมื่อเด็กได้ยินได้ฟังแต่เรื่องไม่ดีไม่งามของสถาบันศาสนาและสถาบันพระมหากษัตริย์ ก็เกิดความไม่พอใจและไม่เชื่อฟัง และร่วมมือกับพวกมันทำการต่อต้านหรือไม่แสดงความเคารพ จนกระทั่งพวกเด็กนักเรียนและนักศึกษา ไม่เห็นความสำคัญของสถาบันศาสนาและพระมหากษัตริย์ เมื่อมันทำถึงขั้นนี้แล้วมันก็ล้มล้างได้ง่าย ผู้วิจารณ์มองว่าเป็นวิธีการที่คอมมิวนิสต์ในประเทศลาวสมัยก่อนใช้ได้ผลมาแล้วเช่นกัน คอมมิวนิสต์หลงยุคในประเทศไทยจึงนำมาใช้บ้าง อย่างไรก็ตาม การหมิ่นสถาบันเบื้องสูงในประเทศไทย ยังปรากฏให้เห็นตามสื่อออนไลน์อยู่เนืองๆ

๓.การทำลายพระสงฆ์ ผู้บรรยายเล่าว่าสาเหตุที่ทำให้เมืองลาวตกเป็นของคอมมิวนิสต์นั้นเพราะพระสงฆ์ลาวมีจุดอ่อนหลายอย่างประการแรกคือการที่ประเทศลาวมีพระสงฆ์สองนิกาย คือมหานิกายและธรรมยุตินิกายเหมือนคณะสงฆ์ในเมืองไทยนี้แหละ แตกแยกกันอย่างรุนแรง เรียกว่ารวมกันไม่ได้ ต่างยึดถือแต่ประโยชน์ของตนเองเป็นหลัก ประการที่สองคือการประทุต้ออันไม่เหมาะสมของพระสงฆ์เอง ประการที่สามคือขาดการศึกษา ไม่มีความรู้ความเข้าใจพระพุทธศาสนาอย่างแท้จริง ประการที่สี่คืออบทบาทของพระเถระผู้ใหญ่ต่อสังคม ผู้วิจารณ์เห็นด้วยกับเหตุผลของผู้บรรยายทั้ง ๔ ประการ ซึ่งเป็นจุดอ่อนในการบ่อนทำลายพระพุทธศาสนาจนสูญสิ้นไปจากประเทศลาวในครั้งนั้น อย่างไรก็ตาม แม้ในประเทศไทยปัจจุบัน ก็เหมือนกับ

บัณฑิตศึกษาปริทรรศน์ วิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์ ปีที่ 8 ฉบับที่ 2 พฤษภาคม-สิงหาคม 2563
 ประเทศลาวในครั้งนั้น กล่าวคือพระสงฆ์ ๒ นิกาย คือมหานิกายกับธรรมยุติ ต่างก็ยึดถือความเห็นและข้อวัตรปฏิบัติของตนเป็นหลัก เช่น ปลุกเสกจำนำยวัตถุมงคล เป็นต้น เป็นจุดอ่อนประการที่หนึ่ง การประพฤติอันไม่เหมาะสมของพระสงฆ์เอง เช่น พระชัชวาล เสพยาบ้า เป็นต้น เป็นจุดอ่อนประการที่สอง ขาดการศึกษาไม่สนใจการศึกษาเล่าเรียน ปริยัติ ปฏิบัติ ปฏิเวธ ทำให้ขาดความรู้ความเข้าใจอย่างแท้จริง เป็นจุดอ่อนประการที่สาม บทบาทของพระเถระผู้ใหญ่ต่อสังคม ไม่มีภาวะผู้นำ ทำให้การแก้ปัญหาต่างๆ ล่าช้า ไม่ทันต่อสถานการณ์ที่กำลังเกิดขึ้นในปัจจุบัน นี่ก็เป็นจุดอ่อนประการที่สี่ จุดอ่อนทั้ง ๔ ประการเหล่านี้ เป็นช่องทางในการมุ่งทำลายพระพุทธศาสนาในประเทศไทยปัจจุบันนี้อย่างแท้จริง ซึ่งเป็นกลยุทธ์ที่คอมมิวนิสต์ประเทศลาวในสมัยนั้นใช้ได้ผลมาแล้วนั่นเอง

อย่างไรก็ตาม หนังสือเล่มนี้ก็ยังคงมีความบกพร่องอยู่บ้างเนื่องจากการถอดคำบรรยายของพระมหาจันลา ต้นบัวลี ที่ได้บรรยายแก่บรรดาข้าราชการ ตำรวจ ทหาร และพ่อค้าประชาชนทั่วไปหลายครั้ง ซึ่งเป็นการเล่าถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสมัยที่ท่านยังเป็นคอมมิวนิสต์ โดยการหยิบยกเรื่องราวต่างๆ ตรงนั้นบ้าง ตรงนี้บ้าง มาเล่าให้ฟังเพื่อกระตุ้นเตือนจิตสำนึกของประชาชนชาวไทยถึงภัยอันตรายต่างๆ ที่เกิดขึ้นในประเทศของตนการดำเนินเรื่องจึงเหมือนย้อนไปย้อนมาคู่สับสน แต่เมื่อจับเอาแต่สาระสำคัญแล้ว หนังสือเล่มนี้นับว่ามีประโยชน์มากสำหรับสังคมไทยในปัจจุบัน

คุณูปการของหนังสือเล่มนี้

ประเทศไทยเป็นราชอาณาจักรอันหนึ่งอันเดียวจะแบ่งแยกมิได้ มีการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข พระมหากษัตริย์ทรงเป็นพุทธมามกคือนับถือพระพุทธศาสนา ประชาชนส่วนใหญ่นับถือพระพุทธศาสนา สิทธิเสรีภาพของประชาชนย่อมได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ ๖๖ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย สี่แดงหมายถึงชาติ ประกอบด้วยดินแดน อาณาเขตประชากรและอธิปไตย สีขาวหมายถึงศาสนา ได้แก่ศาสนาพุทธซึ่งเป็นศาสนาที่ประชาชนส่วนใหญ่นับถือเพียงแต่ยังไม่ได้บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญเท่านั้น ทั้ง ๓ เป็นสถาบันหลักของชาติไทย

หนังสือบทเรียนจากเมืองลาวเล่มนี้ แม้จะเป็นการถอดคำบรรยายของพระมหาจันลา ต้นบัวลี ที่ได้บรรยายแก่บรรดาข้าราชการ ตำรวจ ทหาร และพ่อค้าประชาชนทั่วไป ในสมัยที่ท่านลี้ภัยทางการเมืองและเข้ามาศึกษาพระปริยัติธรรมเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๙ ซึ่งได้จัดพิมพ์แจกเป็นวิทยาทานหลายครั้ง โดยครั้งหลังสุดชมรมพุทธรักษา องค์การปกป้องพระพุทธศาสนา ได้จัดพิมพ์ใหม่อีกครั้ง เมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๖ แต่เนื้อหาสาระของหนังสือนับเล่มนี้นับว่ามีประโยชน์มาก เพราะเป็นการกระตุ้นเตือนจิตสำนึกของคนไทยผู้รักชาติศาสนาและพระมหากษัตริย์ ซึ่งท่านพระมหาจันลา ต้นบัวลี ได้นำมาบอกเล่าประสบการณ์ภัยต่างๆ ที่เกิดขึ้นในประเทศของตน วิธีการต่างๆ ที่ใช้ในการทำลายชาติศาสนาและพระมหากษัตริย์ เพื่อให้ชาวไทยทั้งหลายได้รู้ทันกลยุทธ์เล่ห์เหลี่ยมต่างๆ อันเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคง และจะได้คิดหาวิธีการป้องกันแก้ไขต่อไป

รายละเอียดเกี่ยวกับผู้วิจารณ์

เปรี๊ญธรรม ๙ ประโยค (ป.ธ.๙), นิติศาสตร์บัณฑิต(น.บ.), รัฐศาสตรมหาบัณฑิต(ร.ม.) และกำลังศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาวิชาพระพุทธศาสนา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครสวรรค์ E-mail : sakul2558@hotmail.com

เอกสารอ้างอิง

พระมหาจันลา ต้นบัวลี, **บทเรียนจากเมืองลาว**, กรุงเทพฯ, ห้างหุ้นส่วนจำกัด เจริญรัฐการพิมพ์, ๒๕๓๖

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตโต), **เจาะหาความจริงเรื่องศาสนาประจำชาติ**, พิมพ์ครั้งที่ ๕, กรุงเทพฯ:

บริษัท โฟร์พรี้นติ้ง จำกัด, ๒๕๕๐

ดุสิต ไสภิตชา,**ทำไมรัฐธรรมนูญไม่บัญญัติคุ้มครองให้พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติ**,พิมพ์ครั้งที่ ๑

กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๒

สถาบันพระปกเกล้า, **รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐**, พิมพ์ครั้งที่ ๑, กรุงเทพฯ:

สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา, ๒๕๖๐

สมชาย พงษ์พัฒนาศิลป์, **ประมวลกฎหมายอาญา**, พิมพ์ครั้งที่ ๑, กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด เจริญรัฐ-

การพิมพ์, ๒๕๕๒